

การปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)¹ เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่จะกำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้องค์กรงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือตามคติพจน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีระยะเวลาบังคับนานถึง 20 ปี ตั้งแต่ปี 2560 - 2579 มีการแบ่งยุทธศาสตร์ออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของกองทัพบกสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกองทัพบก ระยะเวลา 4 ปี เพื่อให้หน่วยราชการของกองทัพบกใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาบริหารจัดการ และดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมต่อเนื่อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกองทัพบก มีจุดมุ่งหมายเพื่อบูรณาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกองทัพบก ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ส่งผลให้หน่วยต่างๆ ของกองทัพบกจำเป็นจะต้องมีระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยไว้ใช้งาน เพื่อสนับสนุนภารกิจของหน่วยตามที่ได้รับมอบหมาย ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นำไปสู่การพัฒนากองทัพบกดิจิทัลต่อไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจถึงวิธีการให้ได้มาซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ แนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ หน่วยเจ้าของโครงการระบบคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งอุปกรณ์ในโครงการกับกรมฝ่ายวิทยาการ (กรมการทหารสื่อสาร) แล้วจึงจัดทำรายละเอียดของโครงการ ตามแบบ แผนขอมือเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ³ เสนอผ่านตามสายการบังคับบัญชาถึง กองทัพบก โดยมี สำนักงานปลัดบัญชาีกองทัพบก ในฐานะกรมฝ่ายเสนาธิการผู้รับผิดชอบการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกองทัพบก มีหน้าที่ ควบคุม อำนวยการ ประสาน และกำกับดูแล การดำเนินการทั้งปวงในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกองทัพบก รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมความต้องการโครงการระบบคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วย

ในกองทัพบก ทั้งการซื้อ และการรับบริจาค ตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 1269/49 เรื่อง “การดำเนินงานระบบคอมพิวเตอร์สารสนเทศเพื่อการบริหารของกองทัพบก”⁴ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการระบบคอมพิวเตอร์ โดยสิ่งที่พิจารณา ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของโครงการ สิ่งอุปกรณ์ในโครงการ ประเภทงบประมาณ และวงเงินงบประมาณในการดำเนินการ แล้วจึงนำเรียนผู้มีอำนาจลงนามให้ความเห็นชอบโครงการระบบคอมพิวเตอร์ เมื่อโครงการระบบคอมพิวเตอร์ได้รับอนุมัติความเห็นชอบแล้ว หน่วยเจ้าของโครงการระบบคอมพิวเตอร์ ต้องเสนอขออนุมัติแผนจัดหา เมื่อได้รับอนุมัติแผนจัดหาแล้ว จึงจะสามารถดำเนินการวิธีจัดหา เมื่อการดำเนินการวิธีจัดหาได้ข้อยุติ หน่วยเจ้าของโครงการได้รับสิ่งอุปกรณ์เรียบร้อยแล้ว จะต้องรายงานผลการจัดทำให้กองทัพบกทราบ (สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก) แล้วจึงขออนุมัติขึ้นบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์กับกรมฝ่ายวิทยาการในที่นี่ ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร การปฏิบัติดังกล่าวถือปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติในการจัดหาของกระทรวงกลาโหม ซึ่งพบว่ายังมีหน่วยงานของกองทัพบกเกิดความสับสนในการปฏิบัติ ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการดำเนินการ จึงควรต้องทบทวนปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับกองทัพบก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติดังกล่าวตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)⁴ ด้านที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบราชการ ในประเด็นที่ 6 การปรับปรุงแก้ไข กฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกนั้น ขอนำเสนอเป็นลำดับดังนี้ 1) ศึกษาวิธีแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก 2) ศึกษาและวิเคราะห์ ปัญหาที่มีผลกระทบต่อแนวทางปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกในปัจจุบัน และ 3) ประมวลผล และเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยขออธิบายสาระสำคัญต่างๆ โดยสังเขป ดังนี้

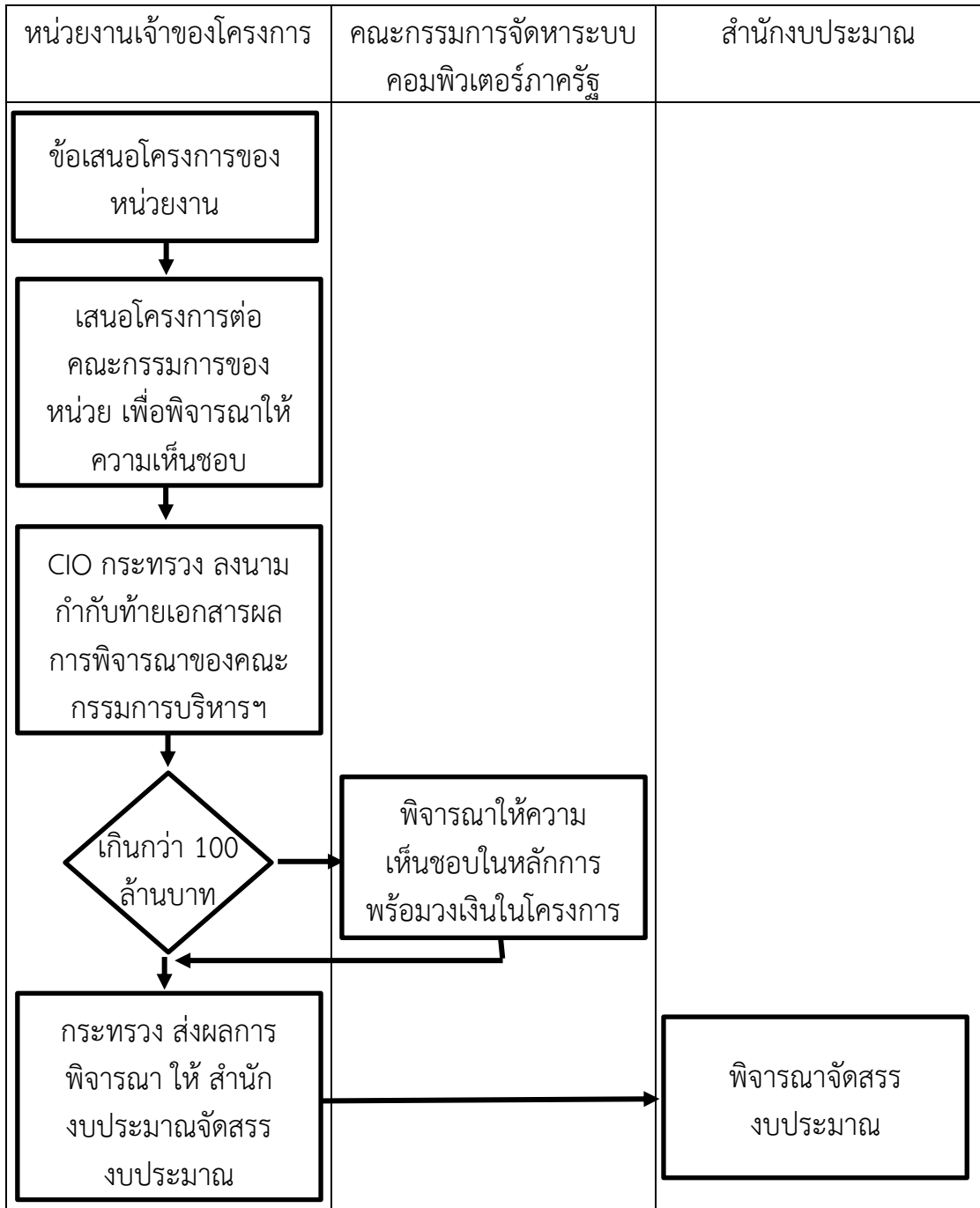
ศึกษาแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์

แนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก ปัจจุบันยึดถือแนวทางปฏิบัติการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 23 มีนาคม 2547 6 โดยมี กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นส่วนราชการรับผิดชอบ และกำกับดูแลการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งมีหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติ ในแต่ละส่วน จำนวน 4 ระดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ

ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 23 มีนาคม 2547¹ ที่ส่วนราชการภาครัฐถือปฏิบัติ ดังนี้ 1) ให้ส่วนราชการเสนอโครงการและสถาปัตยกรรมการจัดการองค์กร (Enterprise Architecture: EA) ของระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐโดยการจัดทำข้อเสนอโครงการดังกล่าวตามแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐที่มีมูลค่าเกินกว่า 100,000,000.- บาทขึ้นไป ต่อคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงาน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ งาน / แผนงาน / โครงการ 2) ให้ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) ประจำกระทรวง ลงนามกำกับท้ายเอกสารรายละเอียดผลการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงาน 3) ให้กระทรวง จัดส่ง งาน / แผนงาน / โครงการ ที่ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานแล้ว ให้คณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐ (จัดตั้งตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 3 พฤษภาคม 2554²) พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการและวงเงินก่อนส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาการดำเนินการ ตามข้อ 3 คณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันภายหลังการรับเรื่อง และหน่วยงานจะต้องรายงานผลการดำเนินการจัดหาระบบให้คณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐทราบภายใน 30 วัน หลังการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) CIO ประจำหน่วยจะเป็นผู้ลงนามกำกับท้ายเอกสาร 4) โครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐแล้วในงบประมาณใด หากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการในปีนั้น และจะดำเนินการในปีถัดไป ให้จัดทำโครงการเพื่อให้คณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐพิจารณาทบทวนโครงการดังกล่าวก่อนการดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบันและ

ราคาตลาด และ 5) ให้ส่วนราชการ รายงานผลการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้ดำเนินการแล้วรายงานผลการดำเนินการจัดหาระบบภายหลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณให้คณะกรรมการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐทราบ โดย ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) ประจำหน่วยงานจะเป็นผู้ลงนามกำกับท้ายเอกสาร

ภาพที่ 1 : แสดงขั้นตอนการขออนุมัติความเห็นชอบโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ

โดยมีหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐ ตามหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก. 0207/203 ลง 12 ก.พ. 2547³ รายละเอียด 1) การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน ต้องเป็นไปตามคุณสมบัติและราคามาตรฐานที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด ภายใต้เงื่อนไขในการใช้งานคอมพิวเตอร์ไม่เกิน 1 เครื่องต่อคน โดยเฉลี่ยตามความเหมาะสมกับการพิจารณาของหน่วยงาน ซึ่งหากเป็นการจัดระบบคอมพิวเตอร์เพื่อทดแทนระบบที่ใช้มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ให้หน่วยงานจัดหาได้ในวงเงินไม่มากกว่าเดิม ทั้งนี้ให้วงเงินดังกล่าวครอบคลุมถึงการถ่ายโอนข้อมูลด้วย 2) หากเป็นการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเพิ่มเติมศักยภาพของระบบ ตามงาน หรือแผนงานของโครงการเดิม โดยระบบงานที่พัฒนาจะต้องไม่มีความซ้ำซ้อน เชื่อมโยง หรือสัมพันธ์กับงานในภารกิจของหน่วยงานอื่น การจัดหาข้างต้นหน่วยงานสามารถจัดหาได้ในวงเงินสูงสุดที่หน่วยนั้นเคยดำเนินการจัดซื้อจัดหาในระยะเวลา 4 ปี ย้อนหลัง แต่ต้องไม่เกิน 100,000,000.- บาท 3) เมื่อดำเนินการจัดหาจนเรียบร้อย หน่วยเจ้าของงาน แผนงาน และโครงการ จะต้องส่งรายงานการประเมินผลของการใช้งานในระบบเดิมที่ได้จัดหาไว้แล้วทั้งหมดให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทราบภายใน 30 วันหลังการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) ประจำหน่วยงานเป็นผู้ลงนามกำกับท้ายรายการ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้กระจายอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน และโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ให้กับส่วนราชการที่ได้ลงนามรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว โดยให้กระทรวงตั้งคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาบูรณาการ และให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน โครงการ ของหน่วยงานในสังกัด ซึ่งคณะกรรมการดังนี้ 1) ปลัดกระทรวง เป็นประธานกรรมการ 2) ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) ประจำกระทรวง เป็นรองประธานกรรมการ 3) ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) ของหน่วยงานในสังกัด เป็นกรรมการ และ 4) กรรมการอื่นๆ อีกจำนวนหนึ่งตามความเหมาะสม โดยผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO) ประจำกระทรวง ลงนามกำกับท้ายเอกสารรายละเอียดการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงที่ได้ลงนามรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว และส่งผลการพิจารณาให้กระทรวงดำเนินการต่อไป สำหรับการขออนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินการ ให้กระทรวงที่ได้ลงนามรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว ส่งผลการพิจารณาให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน และโครงการ ของคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงที่ได้ลงนามรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ในส่วนของการรายงานผลการปฏิบัติ เพื่อสร้างระบบ

ฐานข้อมูล ให้กระทรวงที่ได้ลงนามรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว ส่งผลการพิจารณาให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน โครงการ ของคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงที่ได้ลงนามรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทราบ สำหรับการรายงานประจำปี ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงที่ได้ลงนามรับรองการปฏิบัติราชการแล้ว รายงานผลการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้ดำเนินการแล้ว ภายหลังจากสิ้นปีงบประมาณ ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทราบ โดย ให้ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง ประจำหน่วยงานจะเป็นผู้ลงนามกำกับท้ายเอกสาร

ส่วนที่ 2 แนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกลาโหม

การพิจารณาให้ความเห็นชอบในระดับกระทรวงกลาโหม กำหนดให้ทุก งาน แผนงาน และโครงการ จัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของส่วนราชการ ต้องบรรจุในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของส่วนราชการ และของกระทรวงกลาโหม โดยการบรรจุ งาน แผนงาน และโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงกลาโหมให้แต่ละส่วนราชการดำเนินการเสนอคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงกลาโหม เพื่อพิจารณาบรรจุตามวงรอบคือ ภายใน วันที่ 1 มีนาคมและภายใน วันที่ 1 พฤศจิกายน ทั้งนี้หัวหน้าส่วนราชการสามารถให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน และโครงการ ตามอำนาจการสั่งซื้อและสั่งจ้างตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ 200/58 ลง 25 พ.ค. 58⁴ และหนังสือ กบ.ทบ.ด่วนมาก ที่ กท 0404/2694 ลง 4 ก.ย.60⁵ และให้ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของส่วนราชการลงนามรับรอง การจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ แบ่งได้เป็น 3 กรณีดังนี้

กรณีที่ 1 การให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน และโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ที่บรรจุในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงกลาโหมแล้ว

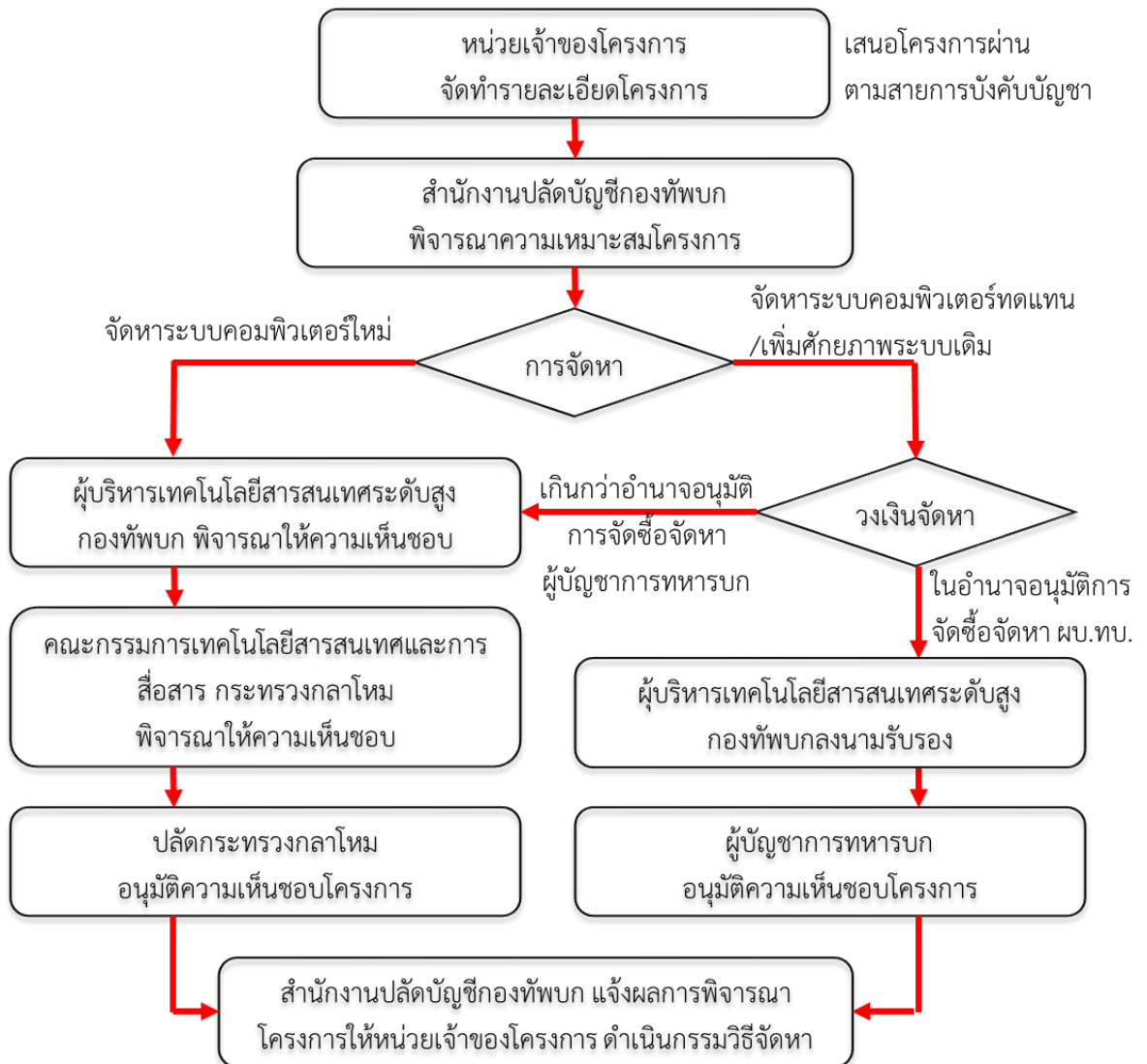
งาน แผนงาน และโครงการ จัดหาระบบคอมพิวเตอร์ที่มีวงเงินเกินกว่า 100,000,000 บาท ให้คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงกลาโหม พิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยการจัดประชุม หรือทำหนังสือขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงกลาโหม และผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงของกระทรวงกลาโหม ลงนามรับรอง

**กรณีที่ 2 การให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน และโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์
เร่งด่วนที่ยังไม่ได้บรรจุในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กระทรวงกลาโหม**

งาน แผนงาน และโครงการ จัดหาระบบคอมพิวเตอร์ที่มีวงเงินไม่เกิน 100,000,000.- บาท
ปลัดกระทรวงกลาโหม ในฐานะประธานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กระทรวงกลาโหม พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง
(CIO) ของกระทรวงกลาโหม ลงนามรับรอง สำหรับ งาน แผนงาน และโครงการจัดหาระบบ
คอมพิวเตอร์ที่มีวงเงินเกินกว่า 100,000,000 บาท ให้คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร กระทรวงกลาโหม พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ
ระดับสูง (CIO) ของกระทรวงกลาโหม ลงนามรับรอง

**กรณีที่ 3 การให้ความเห็นชอบ งาน แผนงาน และโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์
การจัดหาทดแทนหรือเพิ่มศักยภาพของระบบคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่เดิม**

ให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามอำนาจการสั่งซื้อและสั่งจ้าง ตาม
คำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) เรื่อง การพัสดุ และให้ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ
ระดับสูง (CIO) ของส่วนราชการ ลงนามรับรอง

ภาพที่ 2 : แสดงขั้นตอนการปฏิบัติในการขออนุมัติความเห็นชอบโครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงกลาโหม

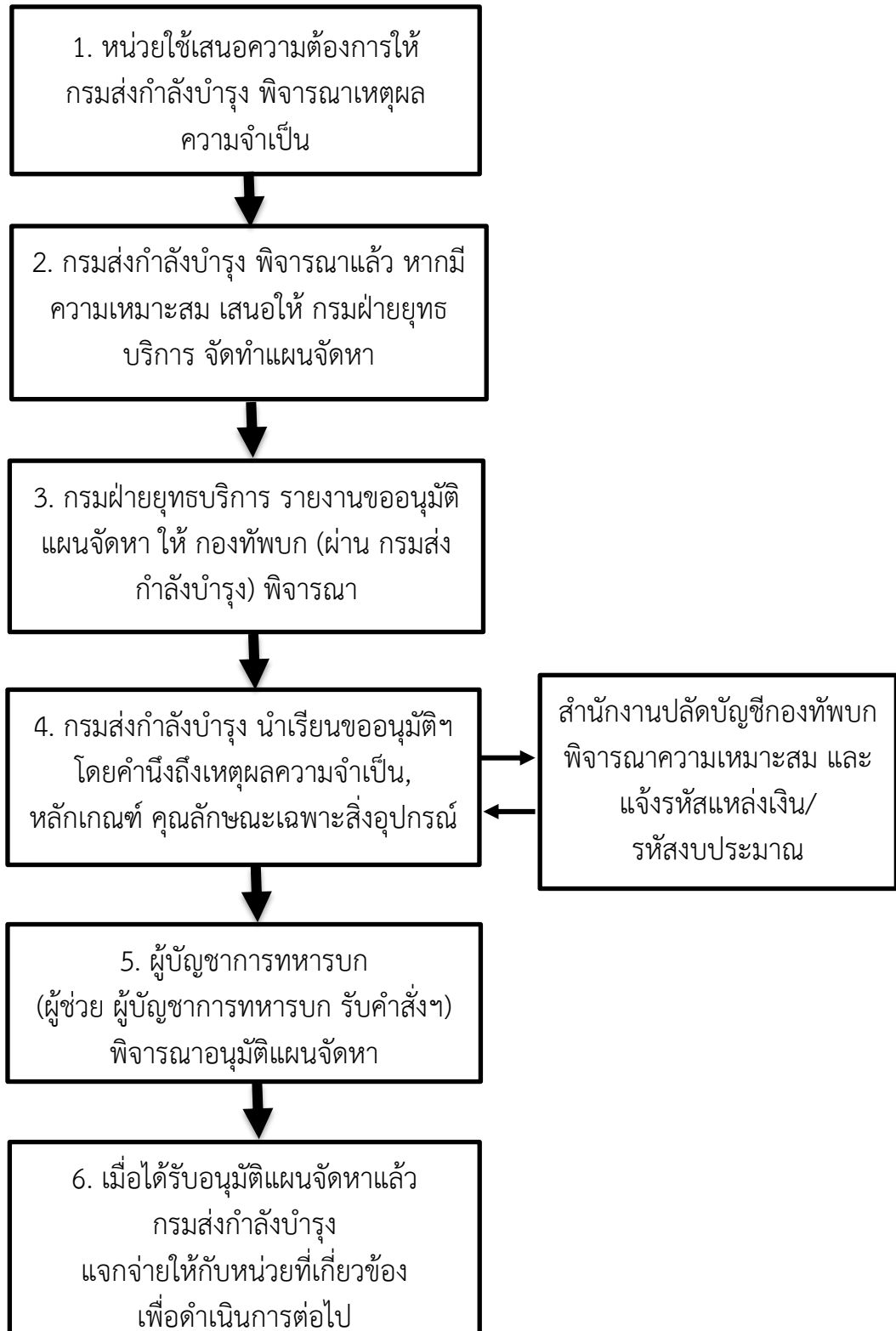
ส่วนที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิธีจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก

เมื่อ งาน แผนงาน และโครงการ ได้รับการอนุมัติความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น กระบวนการต่อไปจะเข้าสู่การดำเนินการวิธีจัดหา ซึ่งจากการศึกษามี 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การเสนอขออนุมัติแผนจัดหา มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ 1) แผนงาน โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีเรียบร้อยแล้ว หน่วยสามารถดำเนินการขออนุมัติ

แผนจัดหาได้ทันทีตามคำสั่ง ทบ.ที่ 555/2558 ลง 17 ก.ย. 58⁶ โดยไม่ต้องถามความเห็นชอบจาก สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพก 2) งาน แผนงาน โครงการ ที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ต้องดำเนินการขออนุมัติแผนจัดหาเป็นแผนงานเพิ่มเติมระหว่าง โดยมีหน่วยใช้สามารถเสนอความต้องการได้ 2 ช่องทาง ดังนี้ 1) เสนอความต้องการ ผ่านกรมฝ่ายยุทธบริการที่เกี่ยวข้อง โดยชี้แจงสถานภาพ, อัตรา, ภารกิจที่ต้องปฏิบัติ, อนุมัติหลักการ/ผลการตรวจเยี่ยม/นโยบายและสั่งการระดับกองทัพก เมื่อกรมฝ่ายยุทธบริการที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วว่าคุณมีความจำเป็น/เหมาะสม และสามารถให้การสนับสนุนได้จากสิ่งอุปกรณ์คงคลัง จะดำเนินการสนับสนุนให้ แต่หากไม่มีสิ่งอุปกรณ์คงคลังสนับสนุนได้ จะจัดทำแผนจัดหา เสนอให้ กรมส่งกำลังบำรุง พิจารณาดำเนินการ 2) เสนอความต้องการ ผ่าน กรมส่งกำลังบำรุง โดยชี้แจงสถานภาพ, อัตรา, ภารกิจที่ต้องปฏิบัติ, อนุมัติหลักการ/ผลการตรวจเยี่ยม/นโยบายและสั่งการระดับกองทัพก เมื่อ กรมส่งกำลังบำรุง พิจารณาแล้วว่าคุณมีความจำเป็น/เหมาะสม จะแจ้งให้ กรมฝ่ายยุทธบริการที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้การสนับสนุนจากสิ่งอุปกรณ์คงคลังเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ หากไม่มี สิ่งอุปกรณ์คงคลังสนับสนุนให้ได้ กรมส่งกำลังบำรุง จะขอให้กรมฝ่ายยุทธบริการที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนจัดหา แล้วเสนอกลับมาให้ กรมส่งกำลังบำรุง พิจารณาดำเนินการต่อไป นอกจากความต้องการที่เริ่มต้นขึ้นจากหน่วยใช้ ยังอาจสามารถเริ่มต้นจากกรมฝ่ายยุทธบริการได้ด้วย โดยมีพื้นฐานจากสถิติ/ข้อมูลที่ กรมฝ่ายยุทธบริการได้รับในห้วงเวลาที่ผ่านมา หรืออาจมาจากนโยบาย/สั่งการในระดับกองทัพก 3) เมื่อกรมส่งกำลังบำรุง ได้รับแผนจัดหา จะตรวจสอบโดยละเอียดอีกครั้ง ถึงเหตุผล/ความจำเป็น ความถูกต้อง/ครบถ้วนของเอกสารประกอบต่างๆ ทั้งเรื่องการพิจารณากำหนดราคากลาง, คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์, ระยะเวลาส่งมอบ, บัญชี-รายละเอียดแผนจัดหา รวมทั้งความเหมาะสมของวงเงินที่ขอรับการสนับสนุน 4) กรมส่งกำลังบำรุง จะเสนอความต้องการที่ผ่านการพิจารณาแล้วให้ สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพก ร่วมพิจารณาความเหมาะสม ด้านงบประมาณ หาก สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพก พิจารณาแล้ว สามารถให้การสนับสนุนงบประมาณได้ จะแจ้งรหัสแหล่งของเงิน และรหัสงบประมาณกลับมาให้ทราบ 5) กรมส่งกำลังบำรุง รวบรวมข้อมูลประกอบต่างๆ นำเรียนผู้บัญชาการทหารบก (ผ่าน ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก (ด้านการส่งกำลังบำรุง)) เพื่อกรุณาพิจารณาอนุมัติแผนจัดหา แล้วแจกจ่ายให้กับกรมฝ่ายยุทธบริการ เพื่อเร่งรัดดำเนินการวิธีจัดหา ให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว จากนั้นกรมฝ่ายยุทธบริการแจ้ง สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพก ทราบ เพื่อขอรับการสั่งจ่ายงบประมาณ และผูกพันสัญญาต่อไป

แผนผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

โดยมีเอกสารแนบ ประกอบด้วย 1) หนังสือขออนุมัติเสนอความเห็นชอบโครงการที่ ผู้บัญชาการทหารบก ลงนามให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว 2) รายการสิ่งอุปกรณ์ที่ต้องการจัดหาในครั้งนี้ พร้อมคุณลักษณะเฉพาะ หากเป็นการจัดหาฮาร์ดแวร์ (Hardware) สามารถตรวจสอบคุณลักษณะเฉพาะและราคาของแต่ละรายการได้จากเกณฑ์มาตรฐาน และราคาของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและการสื่อสาร⁷, สำนักงบประมาณ⁸ และกรมการทหารสื่อสาร⁹ ซึ่งการรายการใดไม่มีคุณลักษณะเฉพาะจำเป็นต้องประสานกรมการทหารสื่อสาร เพื่อขอจัดทำคุณลักษณะเฉพาะของรายการนั้นเสียก่อน จากประสบการณ์ของผู้วิจัย ใช้เวลาในการขออนุมัติคุณลักษณะเฉพาะประมาณ 3 เดือนขึ้นไป และ 3) เงื่อนไขประกอบการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้ ซึ่งการระบุเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องมีความโปร่งใส และเป็นธรรม สามารถแข่งขันได้

ขั้นที่ 2 การดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้าง สามารถแบ่งได้ 2 กรณีด้วยกัน คือ

กรณีที่ 1 หน่วยเจ้าของโครงการ เป็นหน่วยดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ในกรณีนี้ หน่วยเจ้าของโครงการจะต้องแสดงความจำนงในชั้นการเสนอขออนุมัติแผนจัดหาว่า จะเป็นหน่วยต้องการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างที่หน่วยเอง

กรณีที่ 2 กรมฝ่ายยุทธบริการ เป็นหน่วยดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ในกรณีนี้ กรมการทหารสื่อสาร ซึ่งมีประสบการณ์ในการจัดซื้อจัดจ้าง จะเป็นหน่วยดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างให้กับหน่วยเจ้าของโครงการ เมื่อการจัดซื้อจัดจ้างได้ข้อยุติจะรายงานผลให้หน่วยเจ้าของโครงการทราบ และทำการส่งมอบสิ่งอุปกรณ์ที่จัดหาได้ให้กับหน่วย ซึ่งการส่งมอบสิ่งอุปกรณ์จะดำเนินการ ณ กองคลังสื่อสาร กรมการทหารสื่อสาร ทั้งนี้ กรมการทหารสื่อสาร จะเป็นคู่สัญญากับผู้ประกอบการ ในสัญญาซื้อขาย

ส่วนที่ 4 การศึกษาการขึ้นบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์

เมื่อการจัดหาได้ข้อยุติ หน่วยเจ้าของสิ่งอุปกรณ์ จะได้รับการส่งมอบสิ่งอุปกรณ์จากผู้ประกอบการ ในลำดับต่อไป หน่วยเจ้าของสิ่งอุปกรณ์จะต้องแจ้งให้ กรมการทหารสื่อสาร¹⁰ ทราบ เพื่อขอขึ้นบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์ไว้กับกองทัพบก ซึ่งจะนำไปสู่การขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับการปรนนิบัติบำรุงสิ่งอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาและวิเคราะห์ ปัญหาที่มีผลกระทบกับแนวทางปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกในปัจจุบัน

จากการศึกษาขั้นตอนที่เกี่ยวข้องข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูล งาน แผนงาน และโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกที่ผ่านมา พบปัญหาที่ส่งผลให้กับแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกในปัจจุบัน ดังนี้

ปัญหาที่ 1 ขั้นตอนการขออนุมัติความเห็นชอบโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ถือเป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบในแง่ลบ ส่งผลกระทบกับการระยะเวลา เนื่องจากปัจจุบันมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการต่างๆ อาทิ คณะอนุกรรมการด้านไซเบอร์ โดยมี ศูนย์ไซเบอร์กองทัพบก กำกับดูแล และ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมี กรมการทหารสื่อสาร กำกับดูแล ซึ่งโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์จะต้องผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการดังกล่าวด้วย ซึ่งมีการจัดประชุมของอนุกรรมการแต่ละครั้งจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างมากส่งผลให้โครงการที่รอรับความเห็นชอบเกิดความล่าช้าในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ปัญหาที่ 2 เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงเร็ว ถือเป็นปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบในแง่ลบ ส่งผลกระทบกับการกำหนดสิ่งอุปกรณ์ในโครงการ โดยสิ่งอุปกรณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลา 1 ถึง 2 ปี ในขณะที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนดให้ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์มีอายุการใช้งาน 5 ปี ทำให้เสียโอกาสในการใช้งานเทคโนโลยีสมัยใหม่ จากการที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงเร็ว ประกอบกับระยะเวลาในการพิจารณาความเห็นชอบโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ใช้เวลานานเนื่องจากมีขั้นตอนมาก

ปัญหาที่ 3 การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของระบบคอมพิวเตอร์ที่จะจัดหา ถือเป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบในแง่ลบ ส่งผลกระทบกับการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ในโครงการ โดยบุคลากรของหน่วยงานของกองทัพบก ซึ่งมีใช้ผู้ผลิตจึงไม่สามารถรู้รายละเอียดได้ทุกสิ่งอุปกรณ์ จึงต้องใช้ผู้แทนจากผู้ประกอบการทำร่างคุณลักษณะเฉพาะของเทคโนโลยีในปัจจุบันที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ เพื่อนำมาปรับแก้ไขให้มีผู้สามารถเข้าแข่งขันได้หลายราย แต่บางครั้งผู้ประกอบการเสนอร่างข้อกำหนดคุณลักษณะเฉพาะสิ่ง

อุปกรณ์ให้ใกล้เคียงกับผลิตภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการจำหน่ายโดยบุคลากรของกองทัพบกไม่ทราบ ส่งผลให้การจัดหาครั้งนั้นขัดต่อระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาที่ 4 การเขียนข้อกำหนดความต้องการโดยอิงคุณลักษณะมิได้อ้างอิงประสิทธิภาพ ถือเป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อในแง่ลบ ส่งผลกระทบต่อกับการกำหนดร่างขอบเขตงานในโครงการ และความเป็นธรรมในการแข่งขันของผู้ประกอบการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีใหม่ จะมีปัญหาในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะเพื่อให้เทคโนโลยีใหม่เข้าแข่งขันได้ด้วย หรือบางครั้งเกิดปัญหาว่าเทคโนโลยีแบบใหม่มีราคาสูงกว่าเทคโนโลยีแบบเดิม ซึ่งหากดูจากรายละเอียดประกอบ หรือคู่มือจะเห็นว่าคล้ายกันกับคุณลักษณะเฉพาะแบบเดิม ตัวอย่างเช่น Core เพิ่มขึ้น แต่ Cache ลดลง หากเป็นบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีความเข้าใจได้ง่าย แต่จะเป็นปัญหากับบุคลากรที่มิได้ทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงอาจเข้าใจไปได้ว่า ตัวเลขมากกว่าจะดีกว่า หรือเวลาผ่านไป ราคาที่ต้องลดลง ซึ่งไม่ถูกต้องเสมอไป ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงสิ่งอุปกรณ์ที่ต้องสั่งให้ผู้ผลิตจัดทำขึ้นตามความต้องการของหน่วยงาน ไม่มีวางจำหน่ายทั่วไป หรือไม่สามารถสืบราคาจากเว็บไซต์ได้ ประกอบกับสิ่งอุปกรณ์บางอย่างจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ จึงมีปัจจัยเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ปัญหาที่ 5 ไม่มีคุณลักษณะของสิ่งอุปกรณ์ที่ทันสมัยสำหรับการจัดหา ถือเป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อในแง่ลบ ส่งผลกระทบต่อกับการขออนุมัติแผนจัดหา โดยเฉพาะการพัฒนาาระบบโปรแกรมประยุกต์ ยังไม่มีการกำหนดราคามาตรฐาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งต้องมีการกำหนดร่างขอบเขตงานให้ชัดเจน ส่งผลให้การคิดงบประมาณในการดำเนินการผิดพลาด หรือบางครั้งอาจเกิดความล่าช้าในการพัฒนาะบบงาน และฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

ปัญหาที่ 6 ขาดแคลนงบประมาณ ถือเป็นปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อในแง่ลบกับการขออนุมัติแผนจัดหา เนื่องจากการจัดทำโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เพื่อทดแทนของเดิมซึ่งเสื่อมสภาพจากการใช้งาน หรือเพิ่มศักยภาพโครงการเดิมที่ได้ดำเนินการแล้ว ซึ่ง สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก จะพิจารณางบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณเพิ่มเติมระหว่างปี หากไม่มีการจัดสรรงบประมาณไว้ หรืองบประมาณคงเหลือไม่สามารถใช้จ่ายให้ได้ รวมทั้งจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลกระทบต่องบประมาณที่กองทัพบกได้รับ โครงการจะไม่สามารถอนุมัติแผนจัดหาได้

ประมวลผล และเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกให้มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาแนวทางปฏิบัติในการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก และขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการตรวจพบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางปฏิบัติในการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยขอเสนอให้ กองทัพบก ควรทำการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การปรับปรุงการพิจารณาความเห็นชอบของโครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์

ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารและจัดการระบบคอมพิวเตอร์กองทัพบก เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดการระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในอำนาจการจัดซื้อจัดจ้างของผู้บัญชาการทหารบก กล่าวคือ โครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 10,000,000.- บาทขึ้นไปแต่ไม่เกินกว่า 100,000,000.- บาท โดยมี สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก กำกับดูแล โดยเชิญ ผู้แทน กรมฝ่ายเสนาธิการ กรมการทหารสื่อสาร และศูนย์ไซเบอร์กองทัพบก ร่วมเป็นคณะกรรมการ เพื่อลดระยะเวลาในการพิจารณาโครงการ โดยจะพิจารณาโครงการเฉพาะระบบหรือรายการที่เป็นการจัดการระบบคอมพิวเตอร์เท่านั้น การจัดทำราคาค่าใช้จ่าย ต้องให้แยกชัดเจน ได้แก่ รายการที่ตรงตามเกณฑ์ กรณีไม่ตรงตามเกณฑ์ และส่วนที่เป็นอุปกรณ์อื่น ๆ โดยให้มีการคำนวณค่าใช้จ่าย ค่าอุปกรณ์ค่าดำเนินการ หรืออื่นๆ ให้ชัดเจน เช่น Hardware, Software, Man/Month, License เป็นต้น สำหรับโครงการที่มีวงเงินเกินกว่าความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารและจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก ให้เสนอต่อ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกองทัพบก ซึ่งมี เสนาธิการทหาร เป็นประธานคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเหมาะสมในหลักการก่อน แล้วจึงเสนอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาต่อไป สำหรับโครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมูลค่าไม่เกิน 10,000,000.- บาท ให้ สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก พิจารณาความเหมาะสม แล้วจัดทำรายงานเสนอให้คณะกรรมการบริหารและจัดการระบบคอมพิวเตอร์กองทัพบกทราบ โดยสามารถแบ่งการจัดหาสิ่งอุปกรณ์ ดังนี้

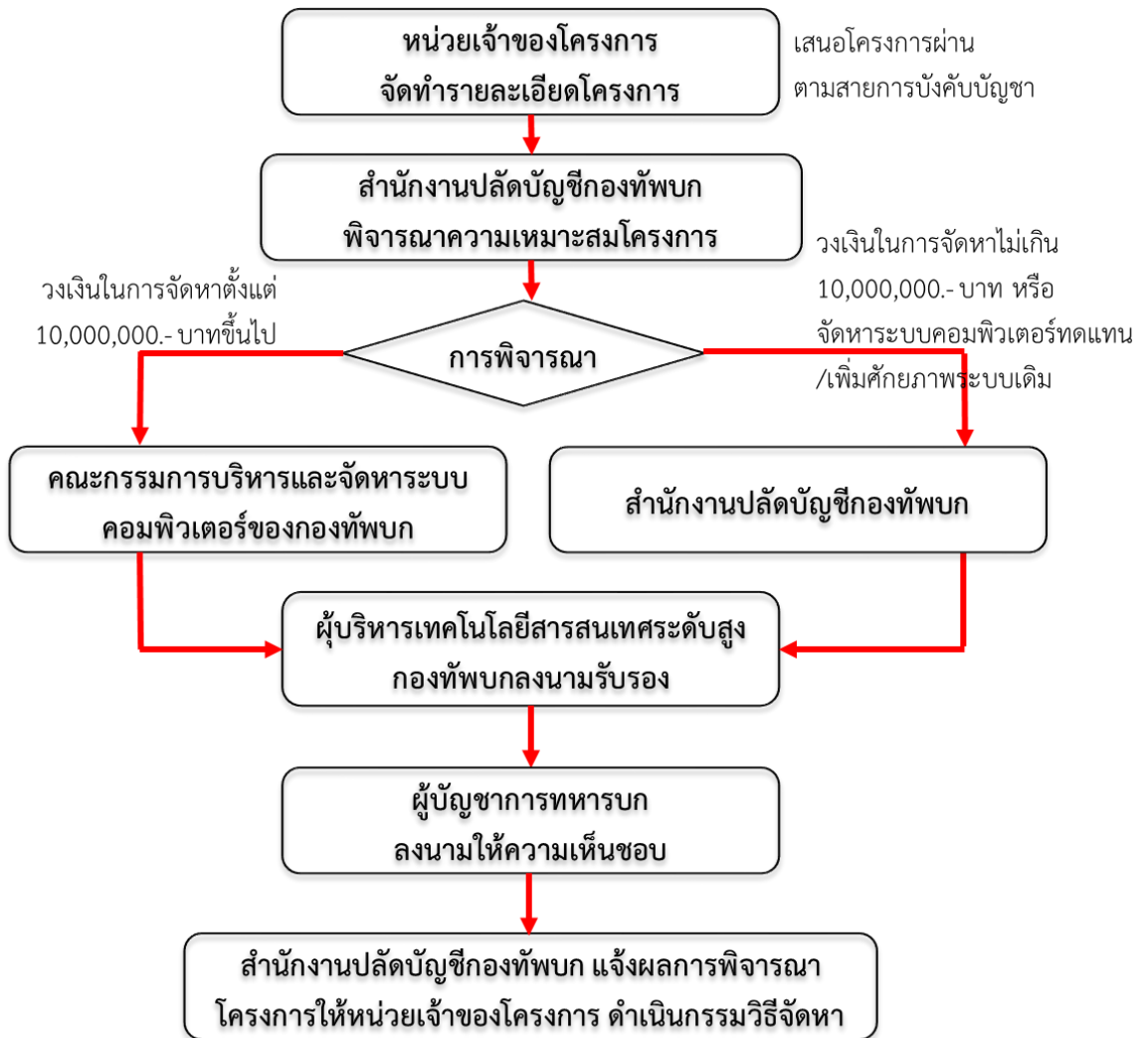
กรณีที่ 1 การจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำนักงานพื้นฐาน ตามคุณสมบัติและราคามาตรฐานที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด ภายใต้เงื่อนไขในการใช้งานคอมพิวเตอร์ไม่เกิน 1 เครื่องต่อคน โดยเฉลี่ยตามความเหมาะสมกับภารกิจของ

หน่วยงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดแทนของเดิมที่เสื่อมสภาพ หรือเพิ่มศักยภาพระบบเดิม และการรับบริจาค

กรณีที่ 2 การจัดการระบบคอมพิวเตอร์เพื่อทดแทนระบบที่ใช้มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จัดหาได้ในวงเงินมีไม่มากกว่าเดิม และให้วงเงินที่ขอครอบคลุมถึงการถ่ายโอนข้อมูลด้วย

กรณีที่ 3 การจัดการระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเพิ่มศักยภาพของระบบตาม งาน แผนงาน โครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์เดิม โดยระบบงานดังกล่าวไม่มีความซ้ำซ้อน เชื่อมโยง สัมพันธ์กับงานในภารกิจของหน่วยงานอื่น

กรณีที่ 4 การพิจารณาความเหมาะสมของราคาและคุณลักษณะเฉพาะของระบบคอมพิวเตอร์ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องประกาศกำหนด กรณีที่คำขอโครงการอยู่ในระหว่างการพิจารณา คณะกรรมการบริหารและจัดการระบบคอมพิวเตอร์กองทัพบก สามารถใช้ดุลพินิจที่จะให้หน่วยงานปรับเปลี่ยนให้เป็นไปตามที่มีการประกาศกำหนดได้กรณีที่จำเป็นต้องใช้ระบบคอมพิวเตอร์ที่นอกเหนือไปจากที่มีกำหนดเกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะพื้นฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ไว้ข้างต้น ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นให้ชัดเจน

ภาพที่ 3 : แสดงขั้นตอนการปฏิบัติในการขออนุมัติโครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก (ใหม่)

ประเด็นที่ 2 การปรับปรุงเอกสารการเสนอขออนุมัติความเห็นชอบโครงการระบบคอมพิวเตอร์กองทัพบก หากมีวงเงินจัดหาไม่เกิน 10,000,000.- บาท ให้จัดทำคำขอตามแบบฟอร์มเสนอขออนุมัติโครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์กองทัพบก¹⁰ และหากมีวงเงินจัดหาตั้งแต่ 10,000,000.- บาทขึ้นไป ให้จัดทำคำขอตามแบบฟอร์มเสนอขออนุมัติโครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐ¹¹ เพื่อให้มีรายละเอียดของโครงการจัดการระบบคอมพิวเตอร์ครบถ้วน ทั้งนี้ การเสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้หน่วยเจ้าของโครงการ จัดส่งคำขอรับการจัดสรรงบประมาณให้ สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก รวบรวมให้ คณะกรรมการบริหารและจัดการระบบคอมพิวเตอร์กองทัพบก พิจารณาให้ความ

เห็นชอบก่อน เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ยกเว้นกรณีใช้เงินนอกงบประมาณ หรือเป็นการจัดซื้อโดยไม่ต้องของงบประมาณประจำปี

ประเด็นที่ 3 การปรับปรุงการดำเนินการวิธีจัดหา กรณีไม่มีเกณฑ์ราคากลางตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม¹² กำหนด ให้ใช้ราคาตลาดโดยสืบราคาจากท้องตลาดรวมทั้งเว็บไซต์ต่างๆ เป็นราคาอ้างอิง หรือแสดงรายละเอียดการคำนวณราคาอ้างอิงตามหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้คุณลักษณะเฉพาะของอุปกรณ์ระบบคอมพิวเตอร์ที่ขอความเห็นชอบจัดหา ต้องไม่เจาะจงระบุยี่ห้อให้เป็นการระบุในเชิงวิชาการ และเปิดกว้าง ด้วยความโปร่งใส และเป็นธรรม รวมทั้งให้พิจารณาการเข้าร่วมด้วย เพื่อลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี และการปรนนิบัติบำรุง

ประเด็นที่ 4 การขึ้นบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์ ควรให้หน่วยเจ้าของสิ่งอุปกรณ์ ดำเนินการจัดทำบัญชีคุมสถานภาพสิ่งอุปกรณ์ประจำปี ส่งให้ กรมการทหารสื่อสาร ในฐานะกรมฝ่ายยุทธบริการ เพื่อรวบรวมส่งให้ สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก พิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี สนับสนุนการปรนนิบัติบำรุงสิ่งอุปกรณ์เหล่านั้น ให้คงสภาพการใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่ 5 จัดทำระบบติดตามโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ เนื่องจากในปัจจุบันกระบวนการเสนอความต้องการขอมีระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก ยังไม่มีระบบโปรแกรมประยุกต์ที่ทำงานแบบออนไลน์ (On Line) จึงควรระบบโปรแกรมประยุกต์สนับสนุนงานในด้านนี้ เพื่อใช้ในการรับส่งเอกสารประกอบการพิจารณาความเห็นชอบโครงการ ซึ่งจะลดระยะเวลาในการดำเนินการด้านธุรการได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งยังสามารถเก็บรวบรวมเป็นฐานข้อมูลทรัพยากรระบบคอมพิวเตอร์ที่ถูกต้อง ทันสมัย สามารถตรวจสอบได้ โดยมอบให้ สำนักงานปลัดบัญชีกองทัพบก ซึ่งมีองค์ความรู้ในด้านการบริหารทรัพยากร และโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก เป็นผู้ออกแบบ และพัฒนาระบบโปรแกรมประยุกต์ดังกล่าว

ข้อสรุปผลการวิจัย

จากวิสัยทัศน์กองทัพบกที่ว่า เป็นกองทัพที่มีศักยภาพ ทันสมัย เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพกึ่งชั้นนำของภูมิภาค” การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสาร ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำกองทัพบกบรรลุตามวิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงต้องอาศัยแนวทางการปฏิบัติในการจัดหายุทธโปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องหลักการที่ใช้พิจารณาที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม รวมทั้งการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อสนับสนุนต้องมีความคุ้มค่าสูงสุด จากแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกในปัจจุบันยังสามารถปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาจากประสบการณ์และการรวบรวมข้อมูลจากการทำงานในด้านการบริหารโครงการระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก ซึ่งจากปัญหาที่ค้นพบผู้ได้เสนอให้มีการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก ได้แก่ การปรับปรุงการพิจารณาให้ความเห็นชอบให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์, การใช้เอกสารประกอบในการจัดทำโครงการระบบคอมพิวเตอร์ ให้มีรายละเอียดเหมาะสมกับความต้องการโครงการ และวงเงินงบประมาณ, การปรับปรุงการดำเนินกรรมวิธีจัดทำให้เกิดความรัดกุมรวดเร็ว และเกิดประโยชน์กับกองทัพบกมากที่สุด รวมทั้งเน้นย้ำให้มีการขึ้นบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์ที่ได้จัดหา ซึ่งหากได้นำแนวทางที่ได้กล่าวไปแล้วมาใช้ให้เกิดเป็นรูปธรรม จะส่งผลกองทัพบกมีระบบคอมพิวเตอร์ที่ดีมีประสิทธิผลคุ้มค่ากับงบประมาณที่ลงทุนไป ซึ่งจะสนับสนุนให้กองทัพบกบรรลุตามวิสัยทัศน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

จากการศึกษาแนวทางการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบก มีการดำเนินการด้านธุรการในส่วนของการเสนอขออนุมัติความเห็นชอบโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการส่งเอกสาร รวมทั้งกองทัพบกยังไม่มีฐานข้อมูลทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่หน่วยต่างๆ ได้รับจากโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ จึงทำให้การตรวจสอบบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์ของหน่วยเป็นไปได้ยาก ซึ่งหากจะมีต่อยอดการวิจัยโดยการจัดทำระบบโปรแกรมประยุกต์เพื่อบริหารจัดการข้อมูลโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกองทัพบกตั้งแต่การขออนุมัติความเห็นชอบโครงการจนถึงการขึ้นบัญชีคุมสิ่งอุปกรณ์ได้จะเป็นผลดีต่อกองทัพบกในการช่วยลดระยะเวลาด้านธุรการที่เสียได้อย่างมาก รวมทั้งเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้งานให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะช่วยให้กองทัพบกมีฐานข้อมูล อย่างไรก็ตามการพัฒนากองทัพบกไปสู่กองทัพบกดิจิทัลนั้น จะไม่ประสบความสำเร็จได้เลยหากมีเฉพาะยุทธโปกรณ์ที่ทันสมัย แต่ยังมีซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้สิ่งอุปกรณ์เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น การพัฒนากองทัพบกดิจิทัล จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรควบคู่กันไปด้วย